

Posudek

vedoucí diplomové práce

Studentka: Bc. Vendula Machová

Název práce: Sociální práce se sexualitou dospělých lidí s mentálním postižením
v chráněném bydlení

Vedoucí: Mgr. Tereza Cimrmannová, Ph.D.

Předložená práce čítá 82 stran autorského textu, tvoří ji 5 hlavních kapitol. Text je vhodně doplněn přílohami nad rámec uvedených 82 stran (rozhovory s klienty chráněného bydlení, dokumenty o právech osob s mentálním postižením). Přílohy, ač velmi obsažné, jsou přínosem práce, ale neměly by se již stránkovat (počítat do rozsahu). Obsah práce je logický, naznačuje kombinaci teoretického základu s deskripcí konkrétních odborných zkušeností.

Cílem práce bylo „popsat možnosti sociální práce se sexualitou dospělých osob s mentálním postižením s ohledem na ochranu jejich zdraví a kvality života.“ Vzhledem k autorčině dlouhodobé odborné praxi v dané oblasti lze tyto cíle pokládat za správně formulované a splnitelné. Mohu konstatovat, že byly naplněny (proč jsou ale cíle v Závěru formulovány a rekapitulovány odlišně?). Chválit lze volbu potřebného tématu, které se studentce podařilo uchopit otevřeně, bez předsudků a s respektem k etickým zásadám sociální práce. Nakládání se sexualitou osob s MP vyžaduje zvláštní dávku trpělivosti a kreativity myšlení – tyto předpoklady studentka evidentně má, tato diplomová práce je toho důkazem.

První kapitola má obecný ráz a obsahuje základní poznatky o sexualitě člověka. Místy působí trochu rozvlekle, především část o rodičovství by bylo vhodnější stylisticky propojit přímo se životem osob s MP. V zásadě ale textu není co vytknout. Kapitola druhá již pojednává o specifikách intimního života osob s MP. Považuji ji za velmi zdařilou. Autorka dokázala vystihnout zvláštnosti sexuality vzhledem ke stupni postižení, zároveň zdůrazňovala individualitu jedince a fakt, že typ postižení zdaleka nepodává komplexní informace o tak subtilním tématu, jakým sexualita je. V textu je velmi citlivě popsána problematika předsudků, které vycházejí od laické i odborné veřejnosti. Zvláštním tématem je institucionalizace osob s MP, ale i ostražitý přístup jejich nejbližších rodinných příslušníků. Právě ten bývá překážkou plné kvality života, zároveň má své hluboké a přirozené příčiny. Studentka nezůstává u výčtu problémů a v dalších kapitolách nabízí zcela konkrétní možnosti

zlepšení stavu. Uvádí příklady dobré praxe a ilustrativní případové studie, u nichž nechybí patřičná analýza ani diskuse.

V práci byly užity relevantní odborné zdroje včetně zahraničních, s nimiž bylo nakládáno zcela v souladu se zásadami akademického psaní. Pochvalu si zaslouží i stylistická stránka textu, především tématické řazení odstavců (nikoli co autor, to odstavec). I přes vysokou odbornost zůstává text poutavý – včetně příloh, které mohou být pro někoho až šokující. Užité výrazivo v řízených rozhovorech lze ale s úspěchem obhájit – má svůj smysl a podtrhuje autentičnost záznamu. Drobnou chybou jsou ojedinělé překlepy, užívání některých lidových výrazů, které zbytečně kazí úroveň textu (s. 14 – „nechci se zde pouštět do...“, s. 15 – „zařadit do škatulky“ atd.), a úseky v 1. os. pl. tendující ke generalizacím (s. 15 – „máme problém zařadit do škatulky“ atd.). Jinak je ale text na vynikající jazykové úrovni.

Autorka přisuzovala značný význam kontinuálním konzultacím na fakultě i na svém kmenovém pracovišti. Oceňuji, jak se dokázala vypořádat s občasnou kritikou. Lze konstatovat, že z některých slabších pasáží své práce dokázala učinit přednosti.

Závěr:

Diplomová práce Bc. Venduly Machové je skvělou odbornou kompilací doplněnou bohatými zkušenostmi z chráněného bydlení pro dospělé osoby s mentálním postižením. Text je kultivovaný po stránce obsahové i formální. Je nepochybným přínosem vzhledem k detabuizaci oblasti, která se přímo dotýká kvality života snad každého člověka. Práci prostupuje naděje, že otevřenost vůči tématu sexuality osob s postižením v odborné praxi zvolna vzrůstá. Vybrané pasáže doporučuji publikovat v odborných periodících.

Navrhovaný stupeň hodnocení: výborně

Podnět k obhajobě:

V čem spočívají obavy, respektive příčiny represivního přístupu ze strany rodiny, případně pečovatелů? Jak lze s těmito obavami pracovat?

V Jičíně dne 30. července 2013
